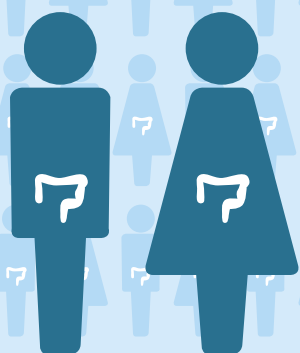

belangrijke cijfers over darmkanker

Een overzicht van het
voorkomen, de behandeling
en overleving van darmkanker,
gebaseerd op cijfers uit de
Nederlandse Kankerregistratie

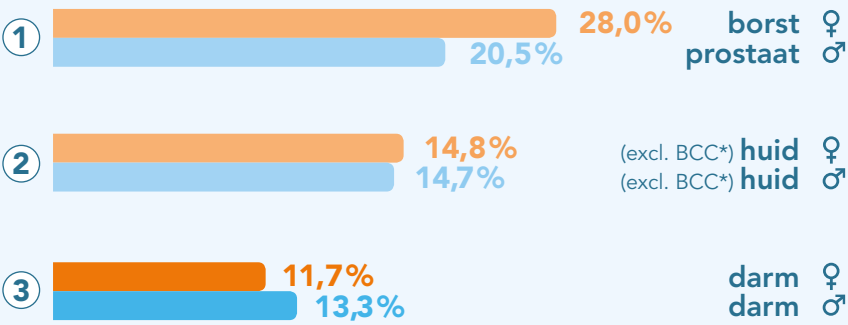
darmkanker in Nederland

Deze folder geeft inzicht in cijfers over darmkanker en de zorg voor darmkankerpatiënten van 1989 tot en met 2017.

De cijfers voor dit rapport zijn verkregen uit de Nederlandse Kankerregistratie (NKR). De NKR wordt beheerd door het Integraal Kankercentrum Nederland (IKCN) en bevat informatie van alle patiënten met kanker in Nederland vanaf 1989. De database wordt gebruikt voor wetenschappelijk (epidemiologisch) onderzoek, klinische studies en voor onderzoek naar de kwaliteit van zorg.

meest voorkomende kankersoorten in 2017

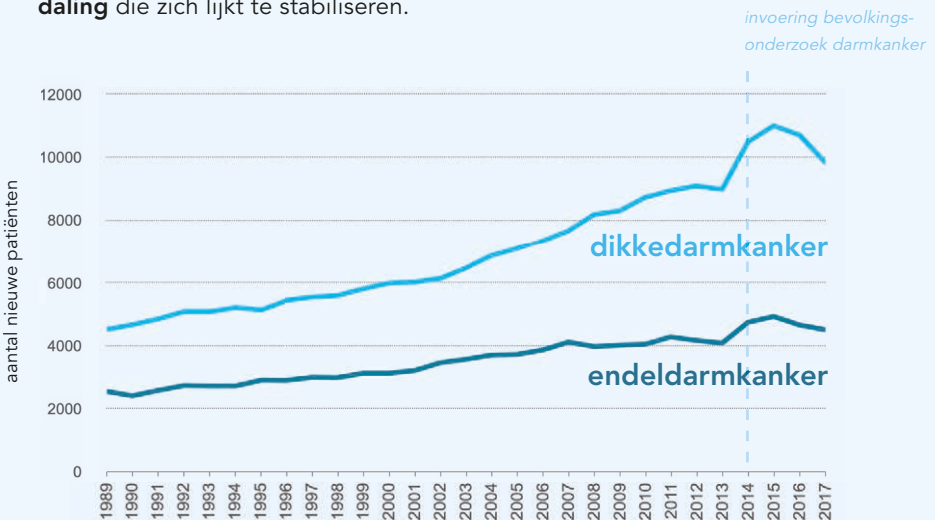
Darmkanker (kanker van de dikke darm en de endeldarm) is een **veel voorkomende vorm van kanker** in de westerse wereld. Darmkanker is voor zowel mannen als vrouwen één van de meest voorkomende kankersoorten in Nederland.

* basaalcelcarcinoom
www.cijfersoverkanker.nl

voorkomen van darmkanker

In de afgelopen jaren is het aantal nieuwe gevallen van darmkanker in Nederland **meer dan verdubbeld**. Sinds **2014** is het landelijke **bevolkingsonderzoek** naar darmkanker geïntroduceerd. In de jaren erna is er een **toename** geweest in aantal nieuwe diagnoses, gevolgd door een **daling** die zich lijkt te stabiliseren.

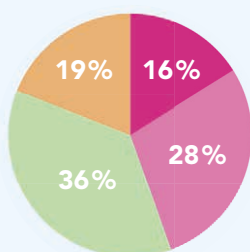
aantal nieuwe gevallen in 2017

	totaal	dikkedarmkanker	endeldarmkanker
♀	6.340	4.652 (47%)	1.688 (38%)
♂	7.918	5.143 (53%)	2.775 (62%)
	14.258	9.795	4.463

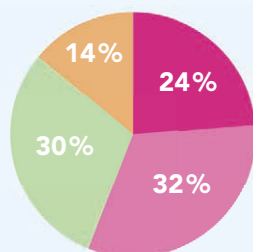
leeftijdsverdeling

Darmkanker is een ziekte die voornamelijk ouderen treft; **33%** van alle patiënten met darmkanker is **75 jaar of ouder**.

dikkedarmkanker

endeldarmkanker

< 60 jaar
60-69 jaar
70-79 jaar
80+ jaar

stadium bij darmkanker

Het stadium is een maat voor de uitgebreidheid van de ziekte.

Stadium I tumor beperkt zich tot de darmwand zelf

Stadium II tumor is door de darmwand heen gegroeid, maar niet uitgezaaid naar de lymfeklieren

Stadium III tumor is uitgezaaid in de lokale lymfeklieren

Stadium IV tumor is uitgezaaid naar verder gelegen lymfeklieren of andere organen en/of weefsels in het lichaam

Van de patiënten gediagnosticeerd in 2017 met **dikkedarmkanker** is bij **21%** de tumor verspreid naar andere organen bij diagnose. Voor patiënten met **endeldarmkanker** is bij **17%** de tumor verspreid naar andere organen.

dikkedarmkanker

stadium I-III

79%

21%

stadium IV

endeldarmkanker

stadium I-III

83%

17%

stadium IV

sterfte

3.270 patiënten zijn in 2017 overleden aan dikkedarmkanker, **1.383** patiënten zijn in 2017 overleden aan endeldarmkanker.

dikkedarmkanker

3.270

endeldarmkanker

1.383

behandeling darmkanker

De behandeling van darmkanker is afhankelijk van het stadium van de ziekte. Daarnaast is er een verschil in behandeling tussen dikkedarm- en endeldarmkanker.

Een **operatie** is de meest toegepaste behandeling bij patiënten zonder uitzaaiingen in andere organen (stadium I t/m III). Bij patiënten met stadium III dikkedarmkanker zal als aanvullende behandeling **chemotherapie** worden overwogen.

Een groot deel van de patiënten met endeldarmkanker krijgt voorafgaand aan de operatie **bestraling**, eventueel gecombineerd met **chemotherapie**.

Patiënten met uitzaaiingen in andere organen (stadium IV) krijgen vaak **systemische therapie** (chemotherapie en doelgerichte therapie) toegediend.

stadium I t/m III

94% van de patiënten gediagnosticeerd met darmkanker **stadium I t/m III** in 2017 heeft een **chirurgische behandeling** ondergaan.

94% chirurgische behandeling

63% van de patiënten gediagnosticeerd met dikkedarmkanker **stadium III** in 2017 heeft **chemotherapie** gekregen na de operatie.

63% chemotherapie

72% van de patiënten gediagnosticeerd met endeldarmkanker klinisch **stadium II en III** in 2017 heeft voor de operatie **bestraling** gehad, bij **42%** werd de **bestraling** gecombineerd met **chemotherapie**.

72% bestraling + chemotherapie

stadium IV

50% van de patiënten gediagnosticeerd met darmkanker **stadium IV** in 2017 is behandeld met **systemische therapie**.

50% systemische therapie

23% van de patiënten gediagnosticeerd met darmkanker **stadium IV** in 2017 heeft **geen enkele tumorgerichte behandeling** ondergaan.

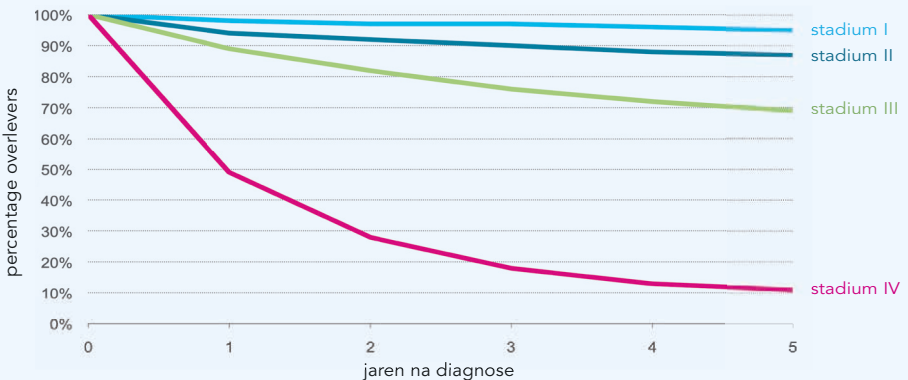
23% geen behandeling

overleving darmkanker

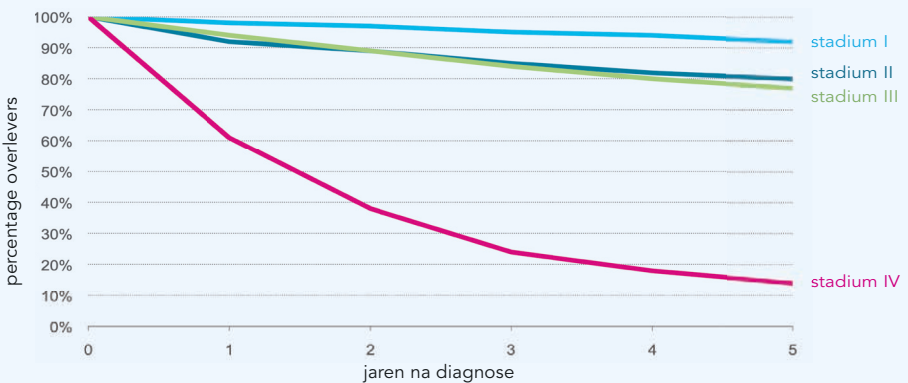
Relatieve overleving is een benadering voor kankerspecifieke overleving; de waargenomen overleving is gecorrigeerd voor de verwachte sterfte in de Nederlandse populatie. Hierbij wordt rekening gehouden met geslacht, leeftijd en kalenderjaar.

De overleving van zowel dikkedarmkanker als endeldarmkanker wordt sterk bepaald door het **stadium** bij diagnose. Van de patiënten met stadium I **dikkedarmkanker** is **95%** na 5 jaar nog in leven, terwijl patiënten met stadium IV dikkedarmkanker een 5-jaarsoverleving hebben van **11%**. Voor patiënten met **endeldarmkanker** zijn deze percentages respectievelijk **92%** en **14%**.

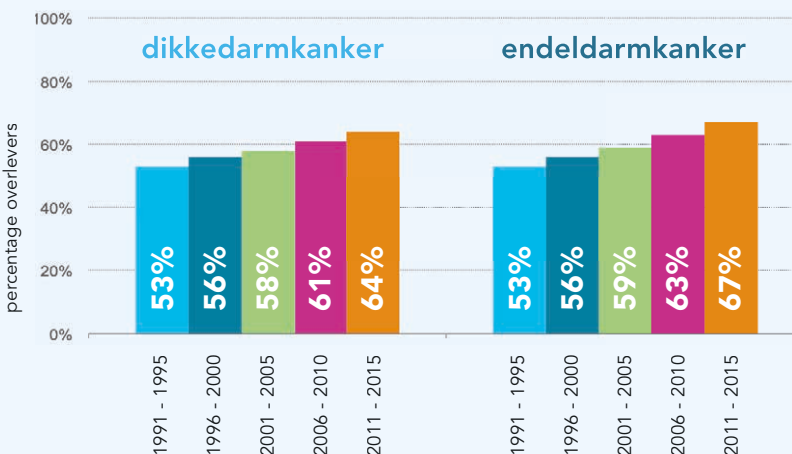
dikkedarmkanker

endeldarmkanker

De **5-jaarsoverleving** voor patiënten met darmkanker is de afgelopen 25 jaar zichtbaar **gestegen**. De relatieve overleving voor patiënten met **dikkedarmkanker** is de laatste 25 jaar gestegen met **11%**. Voor patiënten met **endeldarmkanker** is de relatieve overleving met **14%** gestegen in de laatste 25 jaar.

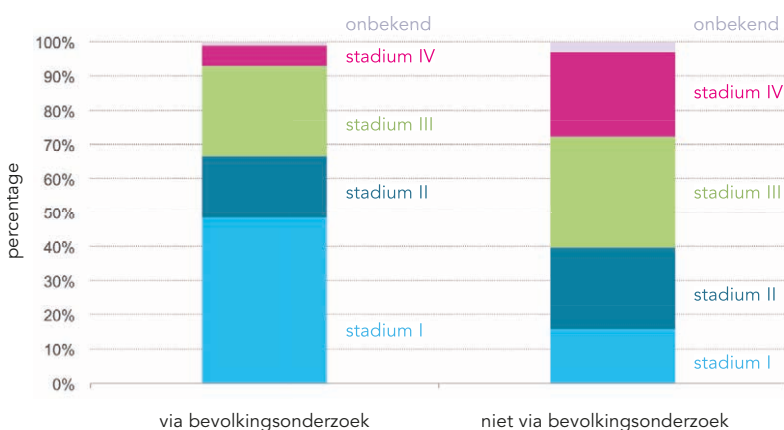

bevolkingsonderzoek darmkanker

In Nederland wordt **tussen 2014 en 2019** stapsgewijs het bevolkingsonderzoek naar darmkanker ingevoerd. Vanaf 2019 krijgen alle mannen en vrouwen tussen de 55 en 75 jaar elke twee jaar een oproep om ontlasting in te leveren. Deze ontlasting wordt gecontroleerd op bloedsporen. Bij een positieve testuitslag wordt de deelnemer uitgenodigd voor een coloscopie (kijkonderzoek). Het doel van het bevolkingsonderzoek is het verminderen van sterfte aan darmkanker door de ziekte in een eerder stadium op te sporen. Daarnaast heeft het bevolkingsonderzoek ook effect op het aantal nieuwe gevallen en stadiumverdeling van darmkanker.

In 2015 bleken patiënten die via het bevolkingsonderzoek gediagnosticeerd werden met darmkanker een gunstigere stadiumverdeling te hebben dan de overige patiënten. Deze patiënten ondergingen minder vaak een invasieve behandeling.

2015

contact

Meer informatie over darmkanker en de mogelijkheden van aanvullende dataverzameling of ondersteuning bij verbeterprojecten is verkrijgbaar via www.iknl.nl of www.cijfersoverkanker.nl

auteurs:

Marloes Elferink
Felice van Erning
Geraldine Vink
Amanda Bos

Met dank aan alle NKR-datamanagers

© IKNL, maart 2019